

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/68/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918202384
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5918202384.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobkyne: Z. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom M.R.N. XXXX/XX, XXX XX N., právne zastúpená: JUDr. Gabriela Reichová, advokátka so sídlom S. Z. XX, XXX XX Z., proti žalovaným: 1/ P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. M. XXX/X, XXX XX R., právne zastúpený: Mgr. René Nguyen, advokát so sídlom Z. XXX/X, XXX XX S. a 2/ Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, XXX XX S., právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Edit Balážiková s. r. o., so sídlom Jesenského 231/5, 958 01 Partizánske, IČO: 47 239 948, o určení, že žalobkyňa je dedičkou spoločne so žalovanými po poručiteľovi A. O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a to v II. dedičskej skupine, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 10C/34/2018-201 zo dňa 14. februára 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalovaným v rade 1/ a 2/ **p r i z n á v a** voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom rozsahu a žalovaným v rade 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% proti žalobkyňi.

2. Vyhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno preukázania, že v čase smrti poručiteľa žili s poručiteľom najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a z tohto dôvodu sa starala o spoločnú domácnosť. Nebola nad všetku pochybnosť preukázaná skutočnosť, že žalobkyňa s poručiteľom po dobu jedného roka pred jeho smrťou žila v spoločnej domácnosti a tvorila tak spoločnú domácnosť ako citové, mravné a hospodárske spoločenstvo podobajúce sa rodinnému vzťahu.

3. Nebolo sporným, že žalobkyňa spolu so svojou dcérou žili s poručiteľom v spoločnej domácnosti v byte žalobkyne, keď táto sa s ním podľa jej tvrdenia zoznámila v roku 2006. Podľa jej tvrdenia sa poručiteľ následne v roku 2007 k nej prisťahoval a prihlásil sa k prechodnému bydlisku a žili spoločne až do dňa jeho smrti. Skutočne ako vyplýva zo správy Mestského úradu N, poručiteľ bol prihlásený prechodne v bydlisku žalobkyne od 16.06.2010 do 30.01.2013 a od 12.02.2015 do 11.02.2018. Či ale skutočne túto evidenciu prechodného pobytu poručiteľa možno považovať za úmysel tvoriť trvalú spoločnú domácnosť poručiteľa a žalobkyne, s úmyslom spoločne vytvoriť domácnosť a uhrádzať spoločne spotreby domácnosti až do dňa smrti poručiteľa, sa žalobkyňi nepodarilo preukázať nad všetky pochybnosti. Na preukázanie jej skutkových tvrdení vykonal ňou navrhované dôkazy pričom z týchto vyplynulo, že nemožno jednoznačne tvrdiť, že bola u žalobkyňi naplnená podmienka existencie

spoločnej domácnosti rok pred smrťou poručiteľa a zároveň staranie sa o spoločnú domácnosť zo strany žalobkyne. Žalobkyňa napr. tvrdila, že Vianoce 2017 trávili spoločne s poručiteľom a spoločne s ním kúpili aj mal. E. vianočný darček - počítač. Listinný dôkaz, ktorý na preukázanie tohto tvrdenia predložila, nesvedčí o pravdivosti jej tvrdenia, nakoľko doklad je z 21.10.2015. Takisto listinné dôkazy spoločnosti Orange alebo Allianz nepreukazujú spoločnú domácnosť žalobkyne a poručiteľa v období rok pred smrťou, nakoľko aj keď je na nich uvedená adresa prechodného pobytu poručiteľa (čo nie je sporné) táto má pre uvedené spoločnosti len evidenčný charakter avšak nie je možné z nich vyvodiť naplnenie ust. § 474 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Pokiaľ sa týka svedeckých výpovedí, ktorými žalobkyňa preukazovala existenciu spoločnej domácnosti až do dňa smrti poručiteľa, tieto jednoznačne nepotvrdili úmysel poručiteľa tvoriť spoločnú domácnosť so žalobkyňou až do jeho smrti. Svedok G. N. nevedel uviesť, akým spôsobom poručiteľ a žalobkyňa hospodárili, od leta 2017 do smrti poručiteľa sa stretol s poručiteľom iba 3 alebo 4 krát, keď išiel poručiteľ na F. Z., avšak svedok na F. Z. nechodil, takže o tom s kým poručiteľ trávil čas ani nemohol vedieť. K tvrdeniu svedka, že poručiteľ s ním riešil umelé oplodnenie, sa žalobkyňa nijakým spôsobom nevyjadrila, pritom sa jedná o tak závažnú skutočnosť, ktorá by mohla preukázať úmysel poručiteľa na spolužití so žalobkyňou. Tak isto tvrdenie svedka M. K. o tom, že ho poručiteľ každý deň po práci navštevoval v K. (skoro každý deň okolo 17.00 - 18.00 hod.,) a on ho potom odvážal do bydliska vo N., je spochybnené výpoveďami ďalších svedkov navrhnutých žalobkyňou a to priamo jej dcérou E., ktorá uviedla, že v roku 2017 a 2018 chodila na ZŠ, po skončení vyučovania zavolať poručiteľovi, že ide domov, on išiel z roboty, tak potom išli spolu, urobil obed, najedli sa a potom keď bolo potrebné, tak sa spolu učili a tiež svedkyňou Z. F., ktorá tvrdila, že sa s nebohým stretávala aj 3 krát do týždňa resp. vždy keď mali voľno, pričom táto svedkyňa nevedela ani o tom, že žalobkyňa spolu s dcérou bola na dovolenke v zahraničí bez poručiteľa. Vzhľadom na rozpornosť týchto výpovedí, ktorí každý sám mal skoro každý deň tráviť čas s poručiteľom, je spochybnená skutočnosť, že svedkovia mali 100% vedomosť o úmysle poručiteľa tvoriť spoločnú domácnosť so žalobkyňou. Dokonca svedkyňa F. tvrdila, že trávila Vianoce 2017 v domácnosti žalobkyne a poručiteľa od 22.00 hod do 02.00 hod, nakoľko ale sama žalobkyňa toto nepotvrdila (uviedla, že boli u jej rodičov) svedkyňa nakoniec pripustila, že si tieto skutočnosti nepamätá. Či skutočne poručiteľ trávil vianočné sviatky 2017 so žalobkyňou sa teda nepodarilo jednoznačne z jej strany preukázať, na svoje tvrdenia neposkytla relevantné dôkazy. Svedkyňa C. zas tvrdila, že poručiteľ chodieval večer do práce za žalobkyňou, avšak svedok K. naproti tomu tvrdil, že poručiteľ ho navštevoval skoro každý deň okolo 17.00 až 18.00 hod a on ho potom viezol domov do N.. Týmito výpoveďami svedkov nemožno mať za to, že bolo z ich strany preukázané kde, s kým a ako trávil poručiteľ svoj čas. Je tiež ťažko uveriteľné, že pokiaľ by poručiteľ daroval žalobkyňi prsteň k výročiu spolužitia v januári 2018, čo mala uviesť žalobkyňa svedkyňi C. a F., že tieto ho nevideli. Tvrdenia žalovanej (správne má byť žalobkyne, poznámka odvolacieho súdu) boli vyvrátené svedeckými výpoveďami svedkov Z. O., A. O., p.Z., p.D. a p.C., ktorí potvrdili, že k vážnemu konfliktu medzi žalobkyňou a poručiteľom došlo v júli 2017 na F. Z., odkedy žalobkyňa na F. Z. viac neprišla, poručiteľ tam trávil čas skoro každý víkend počas sezóny a dovolenky a tam aj nadviazal známosť s M. C., s ktorou začal udržiavať bližší intímny vzťah. Tieto skutočnosti žalobkyňa nerozporovala, potvrdila, že na spoločných fotografiách so svedkyňou je poručiteľ. Uvedení svedkovia tiež potvrdili, že poručiteľ bol pred Vianocami jeden alebo dva týždne v F. Z. u M. Z. a od 25.12. 2017 do 3.1. 2018 bol s M. C. na chate v F. K.. Žalobkyňa k tomuto nevzniesla žiadne protitvrdenia, uvádzala síce, že dňa 25.12.2017 bola s poručiteľom na štefanskej zábave ale žiadny dôkaz neposkytla, naopak sama potvrdila, že dňa 26.12.2018 poručiteľ odišiel na chatu do A., vrátil sa po Silvestri. Hodnovernejšie sa teda javia výpovede Z. O., A. O., p.Z., p.D. a p.C., ktorí vnímali vzťah medzi žalobkyňou a poručiteľom ako ukončený najmenej od júla 2017. O úmysle poručiteľa opustiť domácnosť žalobkyne podľa názoru súdu svedčí aj svedectvo Z. K., ktorá potvrdila, že ju kontaktoval poručiteľ v deň jeho smrti so žiadosťou o vysťahovanie z bytu, ktorý mu patril. Táto skutočnosť bola známa aj žalobkyňi, ktorá podľa tvrdenia svedkyne ešte v deň smrti poručiteľa jej telefonovala, aby sa zatiaľ nestahovali. Túto svedeckú výpoveď žalobkyňa nepoprela. Žalovaná 2/ uviedla, že bola svedkom toho, že v chladničke mal poručiteľ svoj vlastný priečinok, tiež v mrazničke a žalobkyňa mala takisto svoju časť. Žalobkyňa toto nerozporovala. Svedkyňa E. F. potvrdila, že matka a poručiteľ mali oddelené účty i keď je pravdou aj to, že potvrdila, že robili aj spoločné nákupy. Z jej svedeckej výpovede však nie je možné ustáliť k akému časovému obdobiu sa tieto nákupy vzťahujú. Skutočnosť, že príjem nájmu z bytu v Z. poručiteľ poukazoval na účet žalobkyne, nesvedčí o spoločnom hospodárení, ale skôr o podieľaní sa na nákladoch spojených s užívaním bytu. Žalobkyňa svoje postavenie dedičky odvodzovala aj od korešpondencie, ktorú jej zaslal žalovaný 1/, keď ju žiadal ako partnerku na úhradu pohrebných trov a pomníka. Táto skutočnosť sama o sebe nesvedčí o naplnení podmienok ust. § 474 ods.1 OZ, je potrebné ju posudzovať v spojitosti so všetkým vykonanými dôkazmi ako aj vyslovenej pohnútky žalovaného 1/, teda, že jeho úmyslom bolo

získať finančné prostriedky od žalobkyne po tom čo sa dozvedel, že táto predala auto, ktoré podľa neho patrilo poručiteľovi. Žalobkyňa ničím nepreukázala, že sa starala do dňa smrti poručiteľa o spoločnú domácnosť a že s poručiteľom spoločne hospodárili.

4. Výsluch ďalších svedkov nepovažoval za potrebný, nakoľko nebolo sporným, že žalobkyňa a poručiteľ žili v spoločnej domácnosti (čo bolo preukázané aj čestnými prehláseniami tvoriacimi prílohu žaloby), avšak úmysel poručiteľa netvoríť i naďalej fungujúce spoločenstvo so žalobkyňou bol preukázaný výpoveďou svedkyne M. C., ktorá nebola spochybnená ani samotnou žalobkyňou.

5. O trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

6. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podala odvolanie žalobkyňa. Má za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým záverom, keď podľa jej názoru vyhodnotil vykonané dokazovanie tendenčne, pričom prihliadol len izolovane na niektoré skutočnosti, ktoré vyplynuli najmä zo svedeckých výpovedí bez zohľadnenia kontextu celej výpovede konkrétneho svedka. Naopak, na mnohé časti výpovedí svedkov vôbec neprihliadol, napriek tomu, že tieto časti ich výpovedí preukazovali skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie v konaní relevantných otázok. Bolo preukázané, že poručiteľ zomrel na povale bytového domu, v ktorom sa nachádza byt žalobkyne oblečený len v domácom oblečení (župane), pričom priebeh uvedeného dňa opísala aj svedkyňa F.. Nikdy netvrdila, že doklad z 21.10.2015 je dokladom preukazujúcim kúpu vianočného darčeka v roku 2017 a ani doklad s takýmto dátumom nepredkladala. Listinné doklady od spoločností Allianz a Orange predkladala na preukázanie, že poručiteľ sámuvádzal adresu vo N. ako adresu kontaktnú v súvislosti so zariaďovaním jeho bežných záležitostí. Súd prehliadol poštový podací lístok zo dňa 24.01.2018, ktorý len niekoľko dní pred smrťou vypísal sám poručiteľ a uviedol naň adresu vo N.. V tejto súvislosti žiadala vypočuť svedkyňu Z. S., poštovú doručovateľku v obci R., ktorá mohla objektívne vypovedať o okolnostiach skutočného pobytu poručiteľa rok pred jeho smrťou. Predložila aj jej čestné prehlásenie, z ktorého vyplýva, že na uvedenej adrese v R. sa nezdržiaval a vždy ho telefonicky informovala o došlej pošte. Podľa súdu svedok N. sa nevedel vyjadriť k spoločnému hospodáreniu, jeho tvrdenie, že poručiteľ s ním riešil otázku umelého oplodnenia nebral do úvahy s poukazom, že žalobkyňa sa k tomuto jeho tvrdeniu nevyjadřila. Naopak však svedok uviedol, že poručiteľ žil so žalobkyňou posledný rok pred svojou smrťou, poručiteľ sa u neho zastavil cestou F. Z. a navštevovali sa ako rodiny. Taktiež súd tvrdenie svedka K., že s poručiteľom boli takmer v dennom kontakte po práci, považoval za spochybnené výpoveďou svedkyne F. (a jej výpoveďou, že po jej vyučovaní sa spolu doma najedli, prípadne sa spolu učili) a tiež svedkyne F. (a jej tvrdením, že s nebohým sa stretávala aj trikrát do týždňa, resp., keď mala voľno). Uvedené nemôže obstáť, nakoľko svedkyňa F. uviedla, že v tom čase končila školu o 13.50 hod., poručiteľ chodieval domov okolo 14.00 hod. a z výpovede vyplynulo, že keď sa najedli spolu doma, potom sa s ňou učil, ak to bolo potrebné. Niekedy ju zaviezol ku koňom, niekedy ku kamarátom. Uvedené nie je v žiadnom rozpore s výpoveďou svedka K., že sa s ním stretával v čase okolo 17.00-18.00 hod., ani s výpoveďou svedkyne F., ktorá uviedla, že s poručiteľom bola niekedy 3x do týždňa, ale niekedy len cez víkend. Súd nijako nezohľadnil ďalšie časti výpovede týchto svedkov o vedení spoločnej domácnosti posledný rok pred smrťou poručiteľa, keď svedok K. uviedol, že vzťah poručiteľa a žalobkyne sa mu zdal normálny. Konzultoval s ňou napríklad kúpu auta, koňa pre dcéru. Rovnako sa nestotožňuje ani s tvrdením súdu o nevierohodnosti výpovede svedkyne F. ohľadom Vianoc 2017, keď svedkyňa nevedela uviesť, či bola žalobkyňa v ten deň u jej rodičov. Navyše, aj svedkyňa F. ohľadne Vianoc 2017 uviedla, že žalobkyňa celý deň varila a ona s poručiteľom pozerala televízor a ešte sa aj poškriepili, lebo svedkyňa si nechcela obliecť šaty, ale rifle, potom sa navečerali, rozbalili darčeky a následne šli k jej starej mame a keď sme sa vrátili, prišla k nim na návštevu Z. F. a potom boli spolu celý čas doma. Výpoveď svedkyne C., že poručiteľ chodieval za žalobkyňou do práce večer, považoval za protirečivú s výpoveďou svedka K. a jeho tvrdením, že on bol s poručiteľom skoro každý deň okolo 17.00-18.00 hod., pričom ho potom zaviezol do N.. Svedok K. však nevypovedal, že by poručiteľa vozieval každý deň do N. a ani svedkyňa C. nevypovedala, že by poručiteľ chodil za žalobkyňou každý deň. Rovnako súd konštatoval, že tvrdenia žalobkyne bez uvedenia toho, ktoré konkrétne tvrdenia, boli vyvrátené výpoveďami svedka M. O., J. O., Z., D. a C. a že svedkovia žalovaných potvrdili, že poručiteľ bol pred Vianocami u M. Z. a od 25.12.2017 do 03.01.2018 bol so svedkyňou C. na chate v F. K., ktoré výpovede sa javili súdu hodnovernejšie. Rovnako súd prihliadol na výpoveď žalovanej v rade 2/, že v chladničke a mrazničke mal poručiteľ vlastný priečinok, avšak v tejto súvislosti sa vôbec nijako nevypporiadal s výpoveďou svedkyne F., ktorá bola v tom čase jedinou spolužijúcou osobou so

žalobkyňou a poručiťom a uviedla konkrétne okolnosti spoločnej starostlivosti žalobkyne a poručiťa o domácnosť. Z výpovede svedka Z. vyplynulo, že deň pred svojou smrťou bol poručiť na oslave jeho narodením, pričom ho svedok vyzdvihol u žalobkyne doma a kde ho po skončení oslavy aj naspäť doviezol. Súd považoval za vierohodné len výpovede svedkov žalovanej strany o ukončení ich vzťahu v lete 2017. Vzájomné rozpory vo výpovediach svedkov, ako aj vo výpovediach svedkov a žalovaných v tomto smere v rámci hodnotenia dôkazov úplne prehliadol. Žalovaný v rade 1/ pôvodne tvrdil, že poručiť žil od júla 2017 u neho v R., prípadne v karavane, kamióne alebo u svedkyne C. a naopak žalovaná v rade 2/ tvrdila, že poručiť minimálne posledný rok trávil všetky víkendy a sviatky s ňou v jej domácnosti (v S.). Pri výsluchu však žalovaný v rade 1/ ale už uviedol, že od júna prebýval poručiť v karavane na F. Z. a len keď bolo zlé počasie bol u neho v R., čo je však zjavne úplne nereálne, keď kamión, ktorým denne poručiť vykonával svoju prácu mal odparkovaný vo N.. Rovnako je nelogický záver, že by prespával v jesennom a zimnom období roku 2017 a 2018 striedavo v neobývanom dome v R. alebo provizórne len v karavane alebo v kamióne, keď mal svoj vlastný byt v Z., ktorý mohol v takom prípade na bývanie využiť. Poručiť mal svoj pohreb vo N., keď okrem spoločnej domácnosti so žalobkyňou nemal s týmto miestom žiadnu inú väzbu. Je len veľmi málo pravdepodobné, že by žalovaný ako rodičia súhlasili s organizovaním pohrebu za týchto okolností vo N.. Listinné dôkazy, a to výzvu žalovaného v rade 1/ zo dňa 02.04.2018 a 10.09.2018, v ktorých ju označil ako partnera poručiťa, v kontexte vyslovenej pohnútky žalovaného 1/ a síce, že toto bolo uvedené v úmysle žalovaného v rade 1/ získať od nej peniaze, keďže podľa jeho názoru predala auto, ktoré patrilo jeho synovi. Aj v tejto časti sa súd úplne nepochopiteľne priklonil k tejto argumentácii ako vierohodnej, hoci žalovaný v rade 1/ uviedol postupne na odôvodnenie tejto skutočnosti hneď niekoľko rôznych vysvetlení, jednak, že vychádzal z toho, čo bolo povedané právnou zástupkyňou žalobkyne v dedičskom konaní, že chcel zdôrazniť, že žalobkyňa bola v minulosti niekoľkoročnou partnerkou nebohého a napokon, že pod pojmom partnerka myslel milienka. Napokon súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a uvedené v rozhodnutí riadne nezodôvodnil. Išlo o výsluchy svedkov E., D., B. a Z. F. a Z. S., ktorými by bolo preukázané, že žalobkyňa a poručiť žili v spoločnej domácnosti. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď mal za preukázané, že poručiť a žalobkyňa žili v spoločnej domácnosti, avšak bola spochybnená skutočnosť o úmysle poručiťa tvoriť spoločnú domácnosť so žalobkyňou. U spoločných osôb musia byť súčasne splnené tieto zákonné podmienky, a to spoložitie s poručiťom v spoločnej domácnosti aspoň jeden rok pred smrťou poručiťa, pričom pojem spoločnej domácnosti treba vykladať tak, že spravidla predpokladá spoločné bývanie s možnou výnimkou, ak išlo o dočasný a prechodný pobyt mimo spoločnej domácnosti a starostlivosť o spoločnú domácnosť alebo odkázanosť uvedených osôb na výživu poručiťa. Z odôvodnenia rozsudku priamo nevyplýva, či súd považoval za preukázanú existenciu spoločnej domácnosti z hľadiska splnenia podmienky jej trvania minimálne rok pred smrťou poručiťa. Vyslovil len pochybnosť o úmysle poručiťa viesť spoločnú domácnosť so žalobkyňou. Domnieva sa, že v tomto prípade sa vyžaduje splnenie iba faktického spoložitia po určenú dobu, kedy tieto spoločné osoby v rámci spoločnej domácnosti uhrádzajú náklady na svoje potreby a starajú sa spoločne o chod domácnosti. Na trvalosti spoložitia nič nemenia ani svedkami žalovanej strany popisované pobyty/výlety poručiťa na F. Z.. Poručiť chodieval rád vo voľnom čase na rybačku. Za prerušenie spoložitia sa nepovažuje, ak sa spoločná osoba len dočasne zdržuje na inom mieste. Za zásadnú súd považoval výpoveď svedkyne C., ktorá preukázala úmysel netvoriť ďalej fungujúce spoločenstvo so žalobkyňou tým, že žalobkyňa jej výpoveď žiadnym spôsobom nespochybnila. Avšak ona o osobe C. sa vyjadrila v rámci replík, že túto osobu nepozná, nikdy jej ju poručiť v žiadnej súvislosti nespomínal a po svojich návratoch z rybačky spomínal viacero osôb, s ktorými bol a išlo prevažne o ich spoločných známych. Pokiaľ ide o fotografie poručiťa a svedkyne C., súd vykonal tento dôkaz tak, že v rámci výsluchu svedkyne, vyzval žalobkyňu, aby sa vyjadrila k týmto fotografiám, či je na fotografii poručiť, čo potvrdila. Išlo o bežnú fotografiu, na ktorej sedel poručiť vedľa inej osoby. Žalovaný aj v dedičskom konaní sa v tom čase vôbec nezmieňovali o existencii inej partnerky, s ktorou mal v konečnom dôsledku poručiť tráviť väčšinu času od júla 2017. Preto sa domnieva, že bol preukázaný aj skutočný záujem poručiťa zotrvať v spoločnej domácnosti so žalobkyňou a toto spoložitie fakticky nijako neprerušil a v nezmenenom režime fungovali až do jeho smrti v jednom byte ďalej ako rodina, spoločne sa fakticky starali o domácnosť a potreby dcéry. Spoločnými známymi a okolím boli vnímaní ako normálne fungujúca rodina. Navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť a vyhovieť jej žalobe v plnom rozsahu.

7. Žalovaný v rade 1/ k odvolaniu žalobkyne uviedol, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, pričom počas celého konania správne uplatnil voči všetkým stranám sporu sudcovskú koncentráciu konania, opakovane písomne upozornil, že na neskôr predložené a označené skutočnosti

nemusi prihliadať. K nevykonaniu navrhnutých dôkazov poukazuje na to, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. V bode 47. napadnutého rozsudku súd jasne a logicky uviedol, prečo nevykonával výsluch ďalších navrhnutých svedkov, nakoľko úmysel poručiteľa netvorí i naďalej spoločenstvo so žalobkyňou, bol preukázaný výpoveďou svedkyne M. C., ktorej svedectvo nespochybnila ani samotná žalobkyňa. Návrh na výsluch svedkyne Z. S. bol podaný 09.01.2020, teda nie včas, v súlade s § 153 ods. 1 CSP. Napriek tomu uvádza, že Slovenská pošta, a.s. v R. nedoručuje zásielky do R. M., nakoľko adresa domácnosti je vzdialená cca 10 km od pobočky pošty v R., a preto si poštu chodil poručiteľ osobne vyzdvíhať na uvedenú pobočku pošty. Poručiteľovi boli počas jeho života doručované zásielky nielen do R., ale aj na adresu jeho bytu v Z.. Takisto návrh na výsluch svedkov D. a E. bol podaný 09.01.2020, teda nie v súlade s § 153 ods. 1 CSP. Navrhovaný svedok P. K. vydal čestné prehlásenie, z ktorého je zrejmé, že vídaval poručiteľa vo N., v pohostinstvách, avšak nie je žiadna zmienka, že by táto osoba vedela vôbec niečo o pomeroch medzi žalobkyňou a poručiteľom. Žalobkyňa v odvolaní účelovo vytrháva informácie z jednotlivých svedectiev tak, aby vyhovovali jej konceptu žaloby a argumentácie. Iné vyjadrenia svedkov, ktoré jej už toľko nevyhovujú, opomína. Svedkovia žaloby údajne trávili mnoho času s poručiteľom v poslednom roku jeho života, niektorí dokonca skoro každý deň. Je potom naozaj otázkou, kedy mal poručiteľ vôbec byť vo N., keď vezmeme do úvahy jeho zamestnanie a zmenu jeho správania a nový vzťah s pani M. C.. Jedna z blízkych svedkov žalobkyne nemala vedomosť o letnej dovolenke žalobkyne v roku 2017 a na základe uvedeného žalovaný v rade 1/ odmieta mnohé tvrdenia svedkov žaloby, označuje ich za nesprávne, klamlivé a účelové. Svedok žaloby N. potvrdil, že poručiteľ trávil čas na F. Z. v roku 2017 aj v spoločnosti pána Q. D. a tento ako svedok na pojednávaní potvrdil, že poručiťova nová priateľka M. chodila na F. Z. pravidelne celé leto. Svedok Z. potvrdil, že poručiteľ býval u neho na chate a viacerí svedkovia žalovaných uviedli, že poručiteľ mal nový vzťah, prebýval s otcom v R., u novej priateľky v S., na F. Z., alebo vo svojom kamióne. Samotné trávenie Vianoc 2017 poručiteľom, je veľmi jasný prejav poručiteľa vo vzťahu k jeho skutočnému úmyslu starostlivosti o spoločnú domácnosť so žalobkyňou. Na základe uvedeného je zrejmé, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam. Poukázal na zásadu voľného hodnotenia dôkazov a nestotožnil sa ani s odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keď vyzdvihol odôvodnenie súdu v bodoch 40., 41., 44. a 46. rozsudku a v bode 44. správne konštatuje, že žalobkyňa ničím nepreukázala, že sa starala do dňa smrti poručiteľa o spoločnú domácnosť a že s poručiteľom spoločne hospodárili. Žalobkyňa podľa § 151 CSP účinne nepoprela tvrdenia žalovanej v rade 2/, že poručiteľ mal v chladničke svoj vlastný priečinok. Judikát R 42/1972 definuje spoločnú domácnosť ako skutočné spolužitie v spotrebnom spoločenstve všetkých osôb, ktoré prispievajú na úhradu spoločných potrieb. Navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu odvolacieho konania. K vyjadreniu žalovanej v rade 2/ sa vyjadril, že súhlasí s jej tvrdeniami vo vyjadrení k odvolaniu.

8. Žalovaná v rade 2/ k odvolaniu žalobkyne uviedla, že s jej argumentáciou sa nestotožňuje a napadnutý rozsudok považuje v celom rozsahu za vecne správne rozhodnutie, nakoľko podľa jej názoru súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, pričom na základe vykonaného dokazovania dostatočne zistil skutkový stav veci, ktorý dôkladne a správne vyhodnotil a následne vo veci správne právne rozhodol. Pokiaľ namietala nevykonanie ňou navrhovaných dôkazov, tak vyhodnotenie potencionálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania, je úlohou a doménou súdu. Žalobkyňa navrhovala množstvo dôkazov, a to výsluchy svedkov, čo potvrdila aj predloženými čestnými prehláseniami, ktoré podľa nej boli naučenými výpoveďami jednotlivých svedkov a tvrdili, že sa s poručiteľom stretávali dennodenne, čo bolo nereálne. Na základe vykonaných dôkazov súd vyvodil a dospel k správnym skutkovým zisteniam, keď sa zameril na preukázanie spornej otázky medzi stranami a to, či žalobkyňa a poručiteľ žili v spoločnej domácnosti a spoločne sa starali o potreby tejto domácnosti po dobu najmenej rok pred smrťou poručiteľa, teda za obdobie od 11.02.2017 do 11.02.2018. Prihlásenie poručiteľa

na prechodný pobyt v mieste trvalého bydliska žalobkyne, nie je podľa jej názoru preukázaním existencie spoločnej domácnosti. Známosť medzi poručiteľom a žalobkyňou trvala od roku 2006 s tým, že bola prerušovaná, pričom od júla 2017 mal poručiteľ intímny vzťah s M. C.. Listinné dôkazy od spoločnosti Allianz a Orange, ktoré predložila žalobkyňa, nie sú dôkazom o existencii spoločnej domácnosti. K výpovediam svedkov žalobkyne poukázala na rozpory v ich tvrdeniach, ako aj rozpory s tvrdeniami žalobkyne, konkrétne, kde strávili poručiteľ a žalobkyňa Vianoce 2017, s kým trávil poručiteľ voľný čas, kúpa prsteňa žalobkyne. Výpovede jej svedkov boli v podstate rovnaké, pripravené. Svedkyňa E. F. potvrdila existenciu samostatných účtov týchto osôb a oddelené finančné hospodárenie. Poukázala na vzťah žalobkyne a poručiteľa, ktorý bol ťaživý, kritický a neúnosný a nový vzťah s M., ktorý pred

žalobkyňou dlhodobo tajil, ho viedli k dobrovoľnému ukončeniu života. Argumentácia žalobkyne, že dobrovoľné ukončenie života v jej domácnosti je dôkazom o vedení trvalého spotrebného spoločenstva s ňou, je absurdná. Naopak žalovaná v 2/ rade tvrdí, že je dôkazom o tom, že vzťah medzi nimi bol len formálny a poručiteľ nemal úmysel viesť spoločnú domácnosť so žalobkyňou. Výpoveď žalobkyne považuje za účelovú, keď tvrdila, že nemala vedomosť o tom, že sa poručiteľ chcel odsťahovať do bytu v Z., pritom svedkyňa K. potvrdila, že po smrti poručiteľa ju práve žalobkyňa kontaktovala s tým, že sa z bytu zatiaľ sťahovať nemajú. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď žalobu ako nedôvodnú zamietol a vo svojom rozhodnutí sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami. Trvá na svojich tvrdeniach a uvádza, že vzťahy medzi poručiteľom a žalobkyňou neboli v posledných rokoch pred jeho smrťou dobré, harmonické, ako sa žalobkyňa snažila preukazovať. Vzťah s poručiteľom za každú cenu udržiavala jednak z finančných dôvodov, ako aj v záujme maloletej E., s ktorou si ona sama nevedela rady, pričom voči poručiteľovi mala E. rešpekt. Ihneď po jeho smrti žalobkyňa odpredala mercedes a karavan, ktoré financoval poručiteľ, ale boli písané na ňu. Z jej príjmu ako čašníčky by nebolo možné uvedené vozidlo si zaopatriť. Navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozhodnutie v intenciách ust. § 379 a § 380 CSP a napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a prejednávajúcu vec vecne správne posúdil. Nakoľko odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a v podstatných bodoch naň odkazuje. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie poukazuje iba na niektoré ďalšie skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP).

11. Podľa § 115 OZ, domácnosť tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhradzujú náklady na svoje potreby.

12. Podľa § 474 ods. 1 OZ, ak nededia poručiteľovi potomci, dedí v druhej skupine manžel, poručiteľovi rodičia a ďalej tí, ktorí žili s poručiteľom najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiteľa.

13. Spolužijúca osoba dedí po poručiteľovi v druhej skupine za splnenia podmienok: a/ s poručiteľom žila v spoločnej domácnosti (§ 115 OZ); b/ spoložitie existovalo minimálne jeden rok pred smrťou poručiteľa (§ 474 ods. 1 OZ); c/ s poručiteľom sa starala sa o spoločnú domácnosť alebo bola odkázaná výživou na poručiteľa (§ 474 ods. 1 OZ). Spoločnou domácnosťou sa rozumie spoložitie dvoch alebo viacerých fyzických osôb, ktoré spolu trvale žijú a ktoré spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. Uvedené spoložitie s poručiteľom musí existovať v čase jeho smrti a minimálne jeden rok pred jeho smrťou nepretržite. Lehota jedného roka sa počíta späťne odo dňa úmrtia poručiteľa. Po právnej stránke nie je relevantná spoločná domácnosť, ktorá síce existovala s poručiteľom, ale (hoci len krátko pred smrťou poručiteľa) zanikla. Za skončenie ani prerušenie spoložitia sa nepovažujú prípady, ak sa spolužijúca osoba a poručiteľ zdržiavali na rôznych miestach bez úmyslu ukončiť spoložitie (napr. štúdium, liečenie, dovolenka a pod.). Požiadavka starostlivosti o spoločnú domácnosť v zmysle § 115 OZ je splnená aj u toho, kto od kolektívu tvoriaceho spoločnú domácnosť uhradzovanie potrieb iba prijíma, avšak podľa § 474 ods. 1 OZ sa vyžaduje, aby dedič prispieval, či už svojou osobnou činnosťou či finančne, alebo akýmkoľvek iným spôsobom na udržiavanie spoločnej domácnosti a na jej chod. Teda podľa potrieb sa podieľajú členovia domácnosti na všetkých výhodách tohto spoločenstva, či už ide o spoločné bývanie alebo stravovanie, ošatenie, zábavu, výlety a pod. Vzájomné príspevky sa nehodnotia, je tu pocit spolupatričnosti k jednému celku, v ktorom každý podľa možností prispieva (R 34/1960). Ak sa spolužijúca osoba nestarala o spoločnú domácnosť, môže dedič zo zákona iba vtedy, ak bola na poručiteľa odkázaná výživou. Spoložitie osôb nemožno vykladať paušálne. Bývanie v spoločnom byte samo osebe nezakladá spoločnú domácnosť a nie je ani spoložitím podľa § 474 ods. 1 OZ.

14. V preskúmvanej veci nebolo sporné, že žalobkyňa a poručiteľ žili v spoločnej domácnosti v byte žalobkyne, čím bola splnená podmienka domácnosti v zmysle § 115 OZ, keď nájomné za byt vo vlastníctve poručiteľa (svedkyňou K.) bolo uhrádzané na účet žalobkyne. Vedenie spoločnej domácnosti v zmysle § 474 ods. 1 OZ nepreukazujú ani listinné dôkazy o tom, že poručiteľ mal prihlásený prechodný pobyt u žalobkyne a bežne uvádzal túto adresu pre doručovanie písomností od jednotlivých spoločností (napr. Orange, Allianz). Pokiaľ žalobkyňa namieta nevyhodnotenie dôkazu - podací lístok zo dňa 24.01.2018 - je pravdou, že uvedený listinný dôkaz žalobkyňa v písomnej žalobe označila pod bodom 37/, avšak uvedený dôkaz do spisu priložený nebol. Je nutné však konštatovať, že tento dôkaz by iba preukázal nespornú skutočnosť medzi stranami, a to že žalobkyňa a poručiteľ žili v byte žalobkyne. Uvedenú skutočnosť tiež potvrdili všetci svedkovia bez rozdielu, ktorou sporovou stranou boli navrhovaní vypočuť. Ani jeden zo svedkov zo strany žalobkyne sa nevyjadroval k ich spoločnému hospodáreniu, akým spôsobom viedli domácnosť, okrem dcéry žalobkyne E. F., ktorá sa vyjadrila, že žalobkyňa a poručiteľ mali každý svoj účet, keď boli spoločne na nákupe buď to zaplatili spolu, alebo každý samostatne. Žalovaná v rade 1/ uviedla, že bola svedkom toho, že v chladničke a v mrazničke mal poručiteľ svoj priechnik, pričom žalobkyňa uvedené tvrdenie ničím nerozporovala (č.l. 142). Uvedené nebolo vyvrátené ani svedkyňou E. F.. V konaní bolo preukázané, že poručiteľ od júna 2017 mal známosť s M. C., s ktorou trávil všetky víkendy (na F. Z. alebo u nej doma v S.), ako aj Vianoce, Silvestra 2017. Uvedené potvrdili okrem žalovaných v rade 1/ a 2/, brata poručiteľa Z. O., krstného otca poručiteľa A. O. aj svedkovia M. Z. (u tohto svedka býval na chate), Q. D.. Svedok Z. Z. potvrdil, že poručiteľ sa posledného polroka zmenil, bol utiahnutý, všetok voľný čas trávil na F. Z. a poručiteľ sa mu jedenkrát zdôveril, že sa so žalobkyňou hádajú. Svedok N. potvrdil, že s poručiteľom sa v roku 2017 stretával intenzívnejšie, pretože veľmi často chodil na F. Z., poručiteľ sa zastavil u neho asi 3-4-krát (č.l. 161, 162). Teda títo svedkovia iba potvrdili, že poručiteľ chodil na F. Z., cestou sa zastavil u svedka N., avšak nepreukazuje to spoločné hospodárenie so žalobkyňou. Svedok N. tvrdil, že sa ako rodiny navštevovali, avšak neuviedol ako sa navštevovali posledný rok pred smrťou poručiteľa. Svedkyňa C. potvrdila, že od júla 2017 mala s poručiteľom priateľský a intímny vzťah, strávili spolu dovolenku, každý víkend a aj cez týždeň poručiteľ chodieval k nej domov do S.. Poručiteľ jej povedal, že od žalobkyne chce odísť, ale najskôr musí vyriešiť autá, ktoré na ňu prepísal, čo dosť intenzívne riešil týždeň pred smrťou. Hovoril jej, že je vlastníkom bytu v Z. a ako jednu z možností uvažoval bývať v tomto byte po vystáhaní nájomcov. Svedkyňa K. (nájomníčka) potvrdila, že ju poručiteľ v deň smrti telefonicky kontaktoval, za akú dobu sú schopní sa z bytu vystáhať, že byt bude využívať, avšak nepýtala sa na aký účel. Následne večer po jeho smrti ju kontaktovala žalobkyňa, že sa zatiaľ nemajú sťahovať a majú počkať ako sa to vyrieši, z čoho usudzovala, že žalobkyňa mala vedomosť o tom, že ju poručiteľ oslovil s požiadavkou o vystáhanie jeho bytu. Na základe uvedeného odvolací súd má za to, ako to konštatoval aj súd prvej inštancie, že žalobkyňa jednoznačne nepreukázala, že s poručiteľom minimálne od júla 2017 zdieľala spoločnú domácnosť aj v zmysle ustanovenia § 474 ods. 1 OZ a že by tak spĺňala podmienku spolujúcej osoby a v dôsledku toho by bola dedičkou v druhej skupine po poručiteľovi.

15. Pokiaľ sa jedná o rozpory vo výpovediach ohľadne toho, kde mal poručiteľ v roku 2017 tráviť Vianoce, je nutné konštatovať, že sú tu dve rozdielne tvrdenia. O tom, že mal Vianoce (Štedrý deň) poručiteľ tráviť so žalobkyňou a jej dcérou, potvrdili iba tieto osoby a svedkyňa Z. F. napokon, aby vysvetlila rozpor vo výpovedi sa vyjadrila, že si to už nepamätá, nakoľko už ubehol čas dvoch rokov odtedy. Vzhľadom k tomu správne súd prvej inštancie vyhodnotil, že dôveryhodnejšie sa javia výpovede zo strany žalovaných a nimi navrhovaných svedkov. Tvrdenie žalobkyne jednoznačne potvrdzovala iba jej dcéra, ktorá je veľmi blízkou osobou žalobkyne. Sporné v konaní nebolo, že poručiteľ zbytok Vianoc 2017, Silvestra 2017 až do 3.1.2018 strávil na F. Z. a časť svedkov potvrdila, že ich strávil so svedkyňou C.. Aj uvedené nasvedčuje skôr tvrdeniu žalovaných, nakoľko ak by žalobkyňa s poručiteľom viedla takú spoločnú domácnosť ako tvrdí, je nepochopiteľné, že zbytok Vianoc a Silvestra 2017 s Novým rokom 2018 by netrúvali spolu ako rodina, čo je jeden z predpokladov vedenia spoločnej domácnosti v zmysle § 474 ods. 1 OZ.

16. Je nutné prisvedčiť odvolacej námietke žalobkyne, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil listinný dôkaz (pokladničný blok z 21.10.2015, reklamácia na č.l. 17), a to že týmto dokladom mala preukazovať, že mal. E. kúpili vianočný darček - počítač v r. 2017. Žalobkyňa síce tvrdila, že s poručiteľom kupovali jej dcére spoločne darček na Vianoce 2017, avšak predmetný listinný dôkaz predkladala spoločne s písomnou žalobou s odôvodnením, že z tohto spolu s reklamáciou (ktorá nie je čitateľná v celom obsahu, nakoľko je prekrytá pokladničným blokom) vyplýva, že poručiteľ si bežne

uvádzal adresu na doručovanie písomností M.R.N. XX, N.. Avšak ani tento nesprávne vyhodnotený dôkaz nemení vyslovený právny záver v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia.

17. Súd prvej inštancie v bode 47. odôvodnenia napadnutého rozsudku vysvetlil z akého dôvodu nevykonal ďalšie navrhované dôkazy. Tieto dôkazy mali preukázať, že žalobkyňa a poručiteľ žili v jednej domácnosti, čo nebolo v konaní sporné a potvrdené aj už vypočutými svedkami. Preto aj podľa odvolacieho súdu vypočutie ďalších svedkov na túto okolnosť by bolo nevhodné. Z čestných prehlásení týchto svedkov nevyplýva, že by sa mali vyjadrovať aj k spoločnému hospodáreniu žalobkyne s poručiteľom. Je pravdou, že vo vyjadrení z 17.4.2019 (č.l. 70) žalobkyňa navrhovala vypočuť ako svedkov B. F. a Z. F., ktorých účasť sa zaviazala zabezpečiť. Na pojednávaní do zápisnice z 26.11.2019 (č.l. 177) však už trvala na vypočutí ako svedkyne iba jej dcéry E. F. (ktorý dôkaz aj bol uskutočnený) a svedkov Z. S., U. D., Z. E. a P. K., ktorými výpoveďami malo byť iba preukázané, že žalobkyňa a poručiteľ žili v jednej domácnosti a kde si preberal poštu, čo mal súd preukázané dostatočne už z iných dôkazov.

18. Vychádzajúc z konštatovaného odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa jednoznačne nepreukázala, že v čase smrti poručiteľa a nepretržite minimálne rok pred jeho smrťou tvorila s ním spoločnú domácnosť spĺňajúcu podmienky § 474 ods. 1 OZ, teda domácnosť ako citové, mravné a hospodárske spoločenstvo podobajúce sa rodinnému vzťahu. Tiež nepreukázala (a ani netvrdila), že by bola odkázaná výživou na poručiteľa. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil spolu so závislým výrokom o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie správne aplikoval zásadu úspechu vo veci.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že žalovaným v rade 1/ a 2/ proti žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, nakoľko mali v odvolacom konaní plný úspech. Pri ich rozhodovaní vychádzal z ust. § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú primerane aj na odvolacie konanie), § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci) a § 262 ods. 1 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí).

20. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
  - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
  - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
  - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
  - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
  - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)